Ródhaonra/Róphlódú Daonra

Obair bheirte/ghrúpa:

Bainigí leas as bhur gcuid nótaí/téacsleabhar chun triail a bhaint as na ceisteanna seo:

1. Sainmhínigh an téarma 'ródhaonra'.
2. Cad is 'daonra barrmhaitheasa' ann, meas sibh?
3. An féidir libh smaoineamh ar chúiseanna go dtarlódh ródhaonra i dtír/réigiún?
4. An bhfuil cur amach agaibh ar aon áit ina bhfuil sé ag tarlú cheana féin?
5. A mhalairt de ródhaonra is ea 'tearcdhaonra'. Cad a chiallaíonn sé sin?
6. Cad iad na cúiseanna le tearcdhaonra, meas sibh?

Cás-staidéar:

7. Maidir le Corn na hAfraice, tabhair sampla de thír atá mar chuid den réigiún seo agus liostaigh thíos na cúiseanna agus na hiarmhairtí a bhaineann leis an ródhaonra ann.

Sampla: ________________________

Cúiseanna:	**Iarmhairtí:**
• • • •	• • • •

8. Maidir le do rogha cúis amháin ón liosta thuas, roghnaigh na heochairfhocail agus samplaí/statisticí/fianaise a bhaineann léi agus liostaigh thíos.

-
-
-
-

-

9. Maidir le hiarmhairt amháin ón liosta thuas, roghnaigh na heochairfhocail agus samplaí/statisticí/fianaise a bhaineann léi agus liostaigh thíos.

-
-
-
-
-

<u>Cás-Staidéar Eile: Ródhaonra sa Mhuir Aral:</u>

Réamhobair: Déan cuardach ar líne – cad iad na pointí eolais is coitianta a luaitear faoin Muir Aral?

Cúis: Ganntanas uisce/Mí-úsáid fhoinse uisce –

- Bhíodh sé mar an 4ú loch is mó ar domhan, tráth dá raibh.
- 1950idí – tionscal mór iascaireachta agus talmhaíochta
- Ansin, an tAontas Sóibhéadach – ag tógáil canálacha chun uisce a threorú ó aibhneacha Amu agus Syr -> ag fás cadáis
- Uisciú ar na milliúin heicteár d'fheirmeacha cadáis
- Titim ar leibhéal uisce sa Mhuir Aral – 13m

Iarmhairtí: Mar gheall ar an titim ar leibhéal an uisce –

- Bailte iascaireachta anois suas le 40km ón gcósta
- Dífhostaíocht agus bochtanas - easpa bia agus cailliúint ioncaim turasóireachta
- Pobail anois ródhaonraithe mar gheall ar ghanntanas acmhainní a bhíodh flúirseach uair amháin
- Daoine ag dul ar imirce ó bhailte ar nós Muynak san Uisbéiceastáin, a bhíodh mar bhaile mór turasóireachta ar an gcósta
- An talamh atá fágtha – an iomarca salainn chun feirmeoireacht a dhéanamh

<u>Ceist Scrúdaithe: Ardleibhéal 2015, c. 10C</u>

Déan cur síos, agus tabhair míniú, ar na cúiseanna leis an ródhaonra agus ar na hiarmhairtí a bhaineann leis, agus tagairt agat do shamplaí a bhfuil staidéar déanta agat orthu. [30m]

Scéim mharcála:

- Cúis aitheanta 2 mharc
- Iarmhairt aitheanta 2 mharc
- Samplaí 2 + 2 mharc
- Cur síos/míniú 11 x PSÁ

Tá scrúdú le déanamh ar an uile chúis agus iarmhairt sa bhreis orthu sin. [Is féidir cúiseanna/iarmhairtí eile a ainmniú, ach is gá na pointí a fhorbairt chun marcanna a fháil.]

Mura ndéantar ach cur síos/míniúchán a thabhairt ar na cúiseanna le ródhaonra: 6 x PSÁ ar a mhéad.

Mura ndéantar ach cur síos/míniúchán a thabhairt ar an iarmhairt atá le ródhaonra: 6 x PSÁ ar a mhéad.

Déan pleanáil ar d'fhreagra – cé na cúiseanna agus na hiarmhairtí a luafaidh tú agus cad iad na heochairfhocail agus pointí eolais a bheidh uait?